

## כפר סבא: הקיבוצניק המעופף

הייתי חקלאי, טייס, ושוב חקלאי. ידעתי תמיד שזה יהיה הסוף — כי כמה זמן אפשר להתעופף? צריך פעם לעמוד איתן על הקרקע. דויד יריב (24) מעורר פליאה, כאשר הוא מספר את סיפורו. יליד מגדליאל זה, בן להורים יוצאי-פולין שעלו ארצה בתחילת שנות העשרים, חי את חייו הרגירליים של צבר, עד לסיימו את בית-הספר העממי.

הנער החריף חיפש לו פורקן בתחביב, שיהיה רחוק מחיי החקלאות שבהם היה נתון מאז ילדותו. הוא מצא את מבוקשו בקלוב התעופה, לשם סחב אותו ידידו. מאז לא נטש את התחביב, שהפך למקצוע כאשר הגיע זמנו להתגייס לחיל האוויר.

העובדה שמתוך מספר מסוים של חגיגים, שהחלו את קורס הטיס, סיימו לא יותר מ-25 אחוז, נזכר עתה, "נתנה מקום לסיפוק עצום, אם לא למעלה מהה"כ כטייס המשיך לשרת בצבא הקבע, זכה לעלות בדרגה ולהשתתף במבצעים רבים.

השתתפתי במבצע סיני, וממ'נו אני זוכר את אחת הגיחות המוצלחות ביותר. זה היה בערב יום. באנו שלישיה של מטוסים מכיוון מערב, על טור משורין שהסתער על כוחותינו בברי גפגפה. כל אחד מאיתנו הטיל את שתי פצצות הנפלים, וכאשר בדקנו את הפגיעות ראינו חמישה טנקים של האויב בורעים כחמש מדורות גדולות. חויה נוספת, מחרידה, שלא אשכחנה כל חיי, היתה גם היא במבצע סיני. ביום האחרון של המבצע הגיעו הטורים הנסוגים של המצרים לאיסמעליה. ירדנו מעליהם ופתחנו בצליפה, וראינו את החיילים המצרים מתקפלים אחד אחרי השני. זה היה אחד המראות הנוראים שראיתי בחיי.

כחצי שנה לפני השחרור קרתה לי תקרית קצת לא נעימה. ססתי מעל בית-החולים קפולן

בדרום, כשלפתע השתחרר מיכל-הדלק היימני, וטס ישר לתוך ביתן מביתני בית החולים. הוא נכנס דרך הדלת ויצא ליד החלון. באותו חדר שכב תינוק במיטה, שבדרך נס לא קרה לו דבר. השתחררתי לפני כחצי שנה. עזבתי את השרות הצבאי, על אף שהתנאים בצבא היו מצוינים, כי אני פשוט רואה את עתידו בחקלאות.

"חיילים רבים, המשתחררים משרות בי צבא, מביאים עמם לחיים האזרחיים מקצוע אותו רכשו בתקופת-שרותם. אני לא יכול, לצערי, לנצל לצרכי הפרטיים את המקצוע אותו רכשתי בצבא, אלא אם כן אגיע פעם למצב כלכלי, שיאפשר לי לרכוש מטוס. "אולם לא יהיה זה נכון לומר, שיצאתי מן הצבא בידיים ריקות. מלבד מטען החתיות, מהן משעשעות ומהן מחזירות, שבהן אני עמוס ושאוהבן בלי ספק כל ימי חיי, מצאתי בעת השרות את ה"עור נגדי". באחד מבסיסי החיל גיליתי את נורית, בת משמר-העמק, שהיא אשתי כיום."



## רמת הדר:

### תלמיד מטרופולי

משה סילהוב בן ה-11 אינו דומה לבני גילו, לפחות בדבר אחד. כל הנערים הלומדים אתו באותה כתה נרדמים מיד. כאשר הם שוכבים במיטתם. משה אינו נרדם לפני שהוא קורא עתון. ואין זה עתון לילדים, כי שם, לדבריו, "אין דברים מעניינים". משה קורא את העיתונים שמביא אביו הייתה וגם מבקש מהאב הספרים, כאשר אינו מביין חלק מהדברים המופיעים שם. לישראל בא משה מטרופולי, יחד עם הוריו, לפני כשמונה שנים. "אני לא זוכר מה שהיה לנו שם, אבל ההורים סיפרו שלאבא היתה מרכבה ורק אחרי הרבה שנים הוא למד לנהוג באוטו והיה מוביל בו משאות לאניות שבנמל. לפני שבאנו לרמת הדר גרנו במעברה בבית-לילד וברעננה. ברימת הדר גרים רק שנה בערך.

"ביום העצמאות שעבר גרנו ברמת-החיל. הורי לא הלכו לראות את המצעד של יום העצמאות. ישבנו בבית ושמעתי הכל ברדיו. זה היה יפה מאד, ואני חושב שהשנה כבר אוכל לראות את הכל בעיניים ולא רק לשמוע ברדיו. חבל רק שבדיוק עכשיו קרה האסון הזה במצדה, עם הילדים שטיילו שם. קראתי בעתון מה שהיה שם.

"יש עוד שני דברים שקראתי היום בעתון. אחד זה שכתוב: דה גול לגרדום. אני לא יכול לדעת מה זה, מפני שאני לא יודע מה זה גרדום. חוץ מזה, היה כתוב שם: שלושה מקרי שיתוק באפריל. זה אני כבר יודע מה זה. שיתוק-ילדים זו מחלה נוראה שיש להרבה ילדים מסכנים. בשביל לעזור להם יש לי שני דברים: ראשית קניתי סמל, ובבית יש לי לוח עם חורים, שהורי נותנים לי כל פעם כסף בשביל לשים בפנים.

"אני יודע כמה שזה נורא, מפני שליידני יש ילדה אחת חולה בשיתוק, ששמים לה כל יום משקלות על הרגלים. זה נורא לראות. ביום העצמאות הוא לא תוכל לרקוד כמו כל הילדים במסיבה שלנו בבית-הספר.

## מכגש אחים:

### נערת האספרסו

אחת מגערות האספרסו הידועות ביותר לנהגי מרחב הדרום, היא צעירה שחרחרת ושקטה, הניצבת מאחורי דוכן ההגשה במסעדה ההומה שבמבגש אחים, ליד צומת פלורגות. פני אילוו (17), היא ילדת מרוקו, שבאה ארצה בגלל שתי סיבות עיקריות. האחת: הסבתא עמדה על כך, שיאפשרו לה לראות את בניה הנשואים, שבאו ארצה לפני שנים מספר. השנייה, קשורה גם היא בסבתא שטענה כי יש להביא את הבת הי צעירה לארץ, מחשש הבחורים הערביים שהיו נספלים אליה.

"רק שתי מזודות נתנו לנו לקחת", סיפרה הנערה הבישנית, "שתי מזודות בשביל כל המשפחה.

ישר מחיפה הביאו

אותנו לפחונים בקסטינה. רציתי לגור בעיר ועבדתי שנה אצל תיירת בירושלים. אחרי שחזרה לאמריקה, חזרתי גם אני הנה והתחלתי לעבוד קצת בכותנה. זה היה קשה מאד. בסוף פניתי אל מכר אחד, שהביא אותי לעבוד אצל מרדכי מילצ'ין, במבגש אחים.

"אני מרויחה 125 לירות לחודש, וזה יותר טוב מלעבוד בשמש. אני עושה מה שאני רוצה, לא מכריחים אותי לעשות שום דבר. אלא שגם פה יש לפעמים בחורים שמנסים להתחכם אתי. אבל אני לא שמה לב. עוד לא יצאתי מפה עם אף אחד.

"ההורים שלי רוצים כל הזמן שאתחתן. לא כל כך חשוב עם מי, העיקר שאתחתן. אבל אני לא ממחרת עכשיו. אם אתחתן, אז זה יהיה רק בשביל לא ללכת לצבא. עכשיו אסור לי ללכת לצבא, כי ההורים שלי ישארו לבד ואף אחד לא ידאג להם חוץ ממני. בינתיים אני אומרת להם כשהם

## רמלה: המורה מערואות

נחמה פוגל, צעירה דקת-גוף ובעלת שיער בלונדי מתולתל. היא מורה בבית-הספר היסודי בערואות. זהו בית-ספר נאה, השוכן במרכז אזור כפרי, שתלמידיו בני משפחות העולים בתלמידי-יאל וערואות. רק שלושה מן המורים בבית-ספר זה גרים במקום; היתר מגיעים מדי בוקר ממרחקים, חוזרים הביתה עם תום השעוריים. ביניהם גם נחמה, המורה של כיתה ג'.

בשעות הצהרים, אחרי שסיימה את עבודתה, עמדה נחמה על הכביש הראשי. מכר'נית פרטית הציעה לה טרמפ פצונה, בכיוון לכיתה בחולון. ליד רמלה ביקש ממנה בעל המכונית להמתין כמה דקות, עד אשר יסיים עבודה דחופה שהיתה לו שם. ברגעי ההמתנה, סיפרה נחמה על עצמה: "אני ממעטת לבטא את עצמי בפומבי, את מה שיש לי לומר אני אומרת בכיתה."



"הייתי רוצה להזכיר דבר אחד: אין לנו בית-ספר פה בשיכון, ואנחנו נוסעים כל יום לכפר מלל. למה לא עושים לנו בית-ספר במקום? יש כל כך הרבה ילדים. אומרים שזה בגלל ילד פרוץ אחד, שהיה שובר הכל בבית הספר. אבל עכשיו המשטרה כבר לקחה אותו, אז למה עוד לא עושים לנו בית-ספר? איך רוצים שיגדלו פה אנשים בעלי-השכלה ואזרחים טובים, אם לא נותנים לנו אפשרות ללמוד כמו ילדים אחרים בעולם? כשמגיעים עיפים לבית-הספר קשה ללמוד, וקשה להקשיב למה שאומר ה'מורה'."



רוצים שאתחתן, שפעם אני רוצה בחור גבוה ופעם יותר יפה וכל מיני תירוצים, רק שיתנו לי לבחור לי בעצמי חתן כמו שאני רוצה.

"אני גם רוצה שיהיה לי פעם הרבה כסף, לא בשבילי אלא בשביל ההורים שלי. אם יהיה לי פעם הרבה כסף, אקנה ראשית כל בית יפה להורים שלי ואחר כך אכין לעצמי נדוניה. ביום העצמאות הקרוב, אם יתן לי בעל המקום חופש, אסע לתל-אביב. בפעם הראשונה בחיי. נמאס לי כבר לשבת כאן כל הזמן ולשמוע רק תקליטים של פארידיאל-אטרש בבית-הקפה שלנו."